

tisk 2010, v níž se praví, že osnovy zákonů poskytují obcím, okresům a silničním výborům záruku, že zřizenci, kterých se úprava týká, musí konati plně svou povinnost a že cestáři musí pracovati na silnicích plnou pracovní dobu. Ustanovení § 3 zákona o přidělu jiných prací nesměruje k tomu, by takto byly teprve zjednány podmínky, vyžadované k pojmu trvalého zřizence okresního, nýbrž aby postavení to jednou již nabyté, bylo zřizenci zachováno. Jelikož žalobce v čase, kdy zákon nabyl účinnosti, ve službě okresní plně zaměstnán nebyl, nevztahuje se na něho ustanovení § 25. odstavec druhý cit. zák., nárok žalobní není odůvodněn a byl právem zamítnut.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S právního hlediska vyložil odvolací soud zcela správně ustanovení zákona, o němž jde, a dlužno jeho výkladum přisvědčiti. Zákon ustanovuje v § 3, kdo jest zřizencem dle zákona. Žádá nejméně zásadně, aby byl zřízenec u okresu trvale a plně zaměstnán po celou pracovní dobu, v jeho oboru platnou. Jen trvale a plně zaměstnaným zřizencem přísluší příjmy v zákoně uvedené (§ 11 zák.). Jde-li o zřizence již ustanovené, musí býti splněny předpoklady § 3 v době, kdy zákon nabyl účinnosti, má-li se na ně vztahovati. Správně uvádí odvolací soud, že ustanovení § 3 zákona o přidělu jiných prací nesměruje k tomu, aby takto byly teprve zjednány podmínky vyžadované k pojmu trvalého zřizence, nýbrž aby postavení to, jednou již nabyté, bylo zřizenci zachováno. Svědčí tomu zařazení tohoto ustanovení ihned za prvo uvětu § 3, v níž jest vymezen pojem zřizence dle zákona. Kdy je zřízenec dle zákona zaměstnán, rozhoduje toliko zákon a nelze tudíž přisvědčiti vývodům dovolání, pokud se od tohoto jediného správného hlediska odchyľují. Zákon žádá zejména, aby byl zřízenec plně a trvale zaměstnán, tedy skutečně zaměstnán. Ve zprávě ústavního výboru se v tomto směru uvádí, že zákon žádá na cestářích, jimž poskytuje úpravu jejich poměru, aby na silnicích pracovali po plnou pracovní dobu. Zaměstnán jest tedy po zákonu ten, kdo při okresu plně a trvale pracuje po celou v jeho oboru platnou pracovní dobu; jinak nelze pojem »zaměstnán« vykládati. Nelze tedy souhlasiti s vývodem dovolání, pokud se odchyľují od tohoto stanoviska. Dovolání se odvolává na § 10 služ. řádu, jenž však stanoví, cituje-li se úplně, že cestář se má pouze své službě věnovati a nesmí míti takové vedlejší zaměstnání, jež by ho od prací mu uložených zdržovalo. Ustanovení to se shoduje tedy v podstatě s §em 3 cit. zák. Již odvolací soud správně uvedl, že není vyloučeno, že by zaměstnanec nesměl míti nějaká vedlejší zaměstnání neb pramen výživy, je však třeba, aby ve své okresní službě byl plně zaměstnán. Plné zaměstnání v okresní službě jest základním předpokladem služebních příjmů dle § 11, žalobce nebyl však v této službě plně zaměstnán a není proto uplatněný nárok po právu (§ 3, 11, 25 zák.).

Čís. 1999.

Manžel »nezvěděl« ještě o těhotenství manželky, měl-li pouhé vzdálené podezření, zakládající se na pověstech v lidu.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, Rv I 693/22.)

Proti žalobě manžela o neplatnosti manželství pro překážku dle § 58 obč. zák. namítl obhájce svazku manželského mimo jiné, že žalobce, ač dozvěděl se o těhotenství žalované již v květnu 1920, setrval přes to v manželství až do 17. června 1920. Oba nižší soudy žalobě vyhověly, odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatel v tom, že procesní soud prvě stolice shledal důvod neplatnosti manželství sporných stran, uvedený v § 58 obč. zák. přes to, že žalobce, ačkoliv se dozvěděl o těhotenství žalované již v měsíci květnu 1920, nicméně setrval s ní v manželství až do 17. června 1920 a že se nehledělo k tomu, že žalobce pozbyl dle § 96 obč. zák. práva žádati, by manželství jeho se žalovanou bylo prohlášeno neplatným. To odporuje zjištěnému stavu věci, neboť žalobce uvedl ve sporu, že ho sice lidé po sňatku upozornili, že žalovaná je prý těhotnou, že však tomu nevěřil a neměl žádného podezření, s čímž souhlasí též výpověď svědkyně Růženy H-ové, sestry žalované, jakož i výpověď žalované samé. Podezření proti žalované pojal žalobce teprve, když žalovaná přes jeho vyzvání odešla podrobiti se lékařské prohlídce, a tu ihned přerušil manželské společenství. Aby manžel pozbyl práva domáhati se prohlášení manželství za neplatné po rozumu § 58 obč. zák., muselo by býti prokázáno, že mu těhotenství manželky bylo známo, se vši určitostí, a nestačí pouhé podezření. Ježto tato vědomost žalobci prokázána nebyla, bylo právem uznáno na neplatnost manželství.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opírající se o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., není odvodněno; neprávem vytýká dovolatel rozsudku soudu odvolacího nesprávné právní posouzení věci. Prvý soud, jehož skutkové zjištění odvolací soud převzal, zjistil, že žalobce přerušil manželské společenství se žalovanou ihned, jakmile se opřela žalobcově žádosti, by se podrobila lékařské prohlídce za účelem zjištění, zda pravdivy jsou pověsti o těhotenství žalované. Přerušil tedy žalobce manželské společenství, jakmile z okolností té pojal podezření, že žalovaná jest těhotná; že tak neučinil dříve, ihned jakmile se dověděl o pověstech, mezi lidmi o těhotenství své manželky kolujících, nemůže žalobci se stanoviska § 58 obč. zák. býti na újmu, poněvadž dle tohoto ustanovení pozbývá manžel práva, domáhati se prohlášení manželství neplatným, když v manželství pokračoval, zvěděv o překážce manželské. Pouhé vzdálené podezření, k tomu ničím jiným neopodstatněné, leč pověstmi mezi lidem, práva toho nevyklučuje.

Čís. 2000.

Zavázal-li se prodávatel, že zcela nebo z části nahradí kupiteli poplatek z převodu prodané nemovitosti, stane se nárok kupitele dospělým, jakmile zapravil převodní poplatek, třebaže platební rozkaz doručen byl jen jemu a nikoli též prodávateli.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, Rv I 825/22.)